БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А «Освіта»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А1 «Освітні науки»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи
Мова навчання	Українська

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
«25» червня 2025 року протокол № 6

Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
від «26» червня 2025 року № 01-01/19-О.Д.
Директор Вікторія СИДОРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А «Освіта»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А1 «Освітні науки»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Педагогіка вищої школи
Мова навчання	Українська

Біла Церква 2025

Робочу програму з навчальної дисципліни **«Основи медіаграмотності»** складено відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» спеціальності А1 «Освітні науки» галузі знань А «Освіта» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та з врахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11 травня 2021 року № 520).

Робочу програму розроблено на основі «Положення про робочу програму навчальної дисципліни у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти».

Автор-укладач робочої програми:
Хмарна Лілія Віталіївна, доктор філософії, доцент кафедри технологій навчання, охорони праці та інклюзивної освіти

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
педагогіки, психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 03 червня 2025 р.)

Рекомендовано на засіданні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 9 від 13 червня 2025 р.)

Затверджено Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
(протокол № 6 від 25 червня 2025 р.)

Завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту _____ Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Гарант ОПП «Педагогіка вищої школи», кандидат педагогічних наук, доцент _____ Володимир КУЛІШОВ

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……. 5
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ…… 5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ…… 6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»…… 8
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……. 10
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ…… 11
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ……... 17
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ…… 18
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ…… 19
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ…… 20
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ І ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ 22
12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»…… 23
13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ……. 26
14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ……. 27

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	**Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти**	**Характеристика навчальної дисципліни**
		заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	**Галузь знань** А «Освіта»	**Обов'язкова**
		Рік підготовки:
Загальна кількість академічних годин – 90	**Спеціальність** А1 «Освітні науки»	1
		Семестр
		2
		Лекції
		8 год.
	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	***Практичні***
		8 год.
		Самостійна робота
		74 год.
		Підсумковий контроль: екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – обґрунтувати фундаментальні засади функціонування медіапростору та інформаційних процесів у ньому, визначити закономірності критичного аналізу та етичного продукування медіаконтенту відповідно до державних і європейських стандартів медіаосвіти; розробити на цій основі методологічні підходи до формування медіаінформаційної компетентності магістрантів, що передбачає оволодіння прийомами роботи з медіапродуктами та розвиток професійної готовності до науково-педагогічної діяльності в інтелектуальному партнерстві з генеративними системами штучного інтелекту.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

− обґрунтувати концептуальні параметри медіаграмотності в її еволюційному розвитку, від класичних моделей до рівня 2.0, та проаналізувати конфігурацію сучасного цифрового середовища в розрізі глобальних інформаційних трансформацій;

− систематизувати знання щодо нормативно-етичного регулювання медіасфери, спираючись на чинні державні стандарти та європейські вектори розвитку медіаосвітньої галузі;

− експлікувати особливості професійної діяльності фахівця в умовах імерсивного освітнього простору, акцентуючи увагу на методах верифікації та легітимізації інформаційних потоків;

− визначити функціональні можливості генеративного штучного інтелекту в медіавиробництві та опанувати інноваційні технології створення медіапродуктів на засадах повної атрибуції джерел;

− сформувати стратегічне медіамислення та забезпечити розвиток критичної медіакомпетентності магістрантів через опанування механізмів фахової деконструкції маніпулятивних впливів та стратегій моделювання етичного медіаконтенту;

− прогнозувати тенденції трансформації цифрового суспільства та ключові вектори розвитку медіакультури в умовах глобальної діджиталізації, моделюючи сценарії етичного партнерства людини та штучного інтелекту.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

− концептуальні парадигми трансформації медіаграмотності в умовах переходу до інформаційного суспільства 5.0 та інтелектуального домінування алгоритмічних систем;

− системно-структурну організацію та закономірності функціонування сучасної цифрової екосистеми в контексті глобальної діджиталізації;

− філософсько-етичні та правові доктрини регулювання глобального медіапростору, що визначають вектори розвитку сучасної медіаосвітньої галузі;

− методологію комплексного аналізу інформаційних операцій, технологій маніпулювання масовою свідомістю та інструментів «м'якої сили» в цифровому середовищі;

− принципи фундаментальної конфігурації та етики взаємодії з моделями генеративного штучного інтелекту, а також ризики, пов’язані з алгоритмічною упередженістю;

− критерії легітимізації та стандарти верифікації мультимодального контенту у сучасному імерсивному освітньому просторі.

уміти:

− здійснювати багаторівневу деконструкцію медіатекстів, ідентифікуючи приховані ідеологічні коди та маніпулятивні стратегії;

− проєктувати автентичні освітні медіапродукти на засадах критичного мислення із залученням інноваційного цифрового інструментарію;

− вибудовувати стратегії інтелектуального партнерства з генеративним ШІ для розв’язання складних науково-педагогічних завдань із дотриманням принципів академічної доброчесності;

− застосовувати методи когнітивної стійкості та критичного

фільтрування інформаційного шуму для забезпечення власної професійної безпеки;

− проєктувати та впроваджувати стратегії медіаосвітньої діяльності, трансформуючи складні цифрові концепти до інтелектуальних запитів та рівня підготовки аудиторії;

− експертно оцінювати джерела інформації, здійснюючи їх верифікацію на основі технологічних та логіко-лінгвістичних методів контролю достовірності.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати навчання (РН):

РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»

Тема 1. Концептуальні парадигми медіаграмотності та організація цифрового суспільства 5.0.

Еволюція концепції медіаосвіти: від захисної до інноваційної моделі 2.0. Медіаграмотність як ключова метакомпетентність фахівця. Характеристика Суспільства 5.0: антропоцентричність та конвергенція віртуального й реального просторів. Структура цифрової екосистеми та роль соціальних медіа в трансформації сучасної освіти. Медіакультура як складник професійного іміджу викладача.

Тема 2. Когнітивний аналіз складних медіаповідомлень та технології деконструкції маніпулятивних наративів

Психологія сприйняття медіаповідомлень: когнітивні фільтри та упередження. Методологія деконструкції маніпуляцій: фреймінг, «мовно-ідеологічні коди», викривлення логіки. Аналіз маніпулятивних наративів: виявлення мови ворожнечі (hate speech) та прихованої дискримінації. Психотехнології впливу на масову свідомість: від пропаганди до «економіки уваги». Методики формування критичної дистанції.

Тема 3. Міжнародні стандарти інформаційної безпеки та етико-правове регулювання медіапростору

Нормативно-правове поле медіасфери: українське законодавство та європейські стандарти (GDPR, Digital Services Act). Міжнародні стандарти інформаційної безпеки. Антидискримінаційні норми та етичні принципи інклюзивної комунікації в цифровому середовищі. Поняття інформаційного суверенітету та кібергігієни. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності та протидія кібербулінгу.

Тема 4. Фактчекінг та експертна верифікація мультимодального медіаконтенту в імерсивному середовищі

Методологія та професійні стандарти фактчекінгу. Алгоритми перевірки достовірності інформації (Fact-checking workflow). Робота з відкритими даними (OSINT). Верифікація мультимодального контенту: робота з першоджерелами, зворотний пошук зображень, аналіз метаданих фото та відео. Технології ідентифікації дипфейків. Алгоритми перевірки достовірності в умовах «інформаційного шуму».

Тема 5. Феноменологія генеративного ШІ: етика взаємодії та протидія алгоритмічним стереотипам

Природа генеративного ШІ: від великих мовних моделей (LLM) до мультимодальних систем. Філософські та етичні аспекти «співпраці» людини і машини. Проблема алгоритмічної упередженості (bias) та відтворення соціальних стереотипів нейромережами. Академічна доброчесність в епоху ШІ: принципи прозорості та атрибуції. Соціальні ризики автоматизованої дезінформації.

Тема 6. Інтелектуальне партнерство з ШІ: промпт-інжиніринг та створення автентичних медіапродуктів

Методологія промпт-інжинірингу: структура ефективного запиту та ітераційна взаємодія з моделлю. ШІ як інтелектуальний асистент у проєктуванні освітнього середовища. Технології створення мультимедійного контенту (текст, зображення, відео, аудіо) та інтерактивних дидактичних матеріалів (цифрових вправ, ігор, квестів) на засадах інклюзивності та автентичності. Практичне використання ШІ-інструментів для розробки LearningApps, Kahoot, Padlet-активностей. Методика адаптації ШІ-генерацій під конкретні освітні цілі. Професійна експертиза як фільтр автоматизованих рішень.

Тема 7. Стратегічне медіамислення та когнітивна стійкість фахівця в умовах діджиталізації

Концепція стратегічного медіамислення: архітектура персонального бренду та управління цифровою репутацією фахівця. Когнітивна стійкість (resilience) та психологічна безпека в умовах інформаційної війни. Емоційний інтелект і цифрова етика (netiquette). Технології збереження цифрового добробуту (digital well-being) та запобігання когнітивному перевантаженню. Моделювання персонального освітнього середовища (PLE).

Тема 8. Моделювання стратегій медіаосвітньої діяльності та презентація авторських інноваційних медіапродуктів

Методологія комплексного проєктування медіаосвітніх систем для різних цільових аудиторій (від формальної до інформальної освіти). Розробка стратегічних дорожніх карт інтеграції інноваційних медіаінструментів у сучасний освітній простір. Застосування дизайн-мислення та Agile-підходів у створенні людиноцентричних медіапродуктів. Публічний захист авторських інноваційних кейсів: від методичних гайдів до персоналізованих ШІ-асистентів. Розробка KPI (індикаторів успіху) та критеріїв оцінювання довгострокового медіаосвітнього впливу на розвиток критичного мислення.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів, тем	Усього	Кількість годин			
		Заочна форма			Самостійна робота
		Лекції	Практичні	Семінарські	
Тема 1. Концептуальні парадигми медіаграмотності та організація цифрового суспільства 5.0		2			8
Тема 2. Когнітивний аналіз складних медіаповідомлень та технології деконструкції маніпулятивних наративів			2		8
Тема 3. Міжнародні стандарти інформаційної безпеки та етико-правове регулювання медіапростору		2			8
Тема 4. Фактчекінг та експертна верифікація мультимодального медіаконтенту в імерсивному середовищі			2		10
Тема 5. Феноменологія генеративного ШІ: етика взаємодії та протидія алгоритмічним стереотипам		2			10
Тема 6. Інтелектуальне партнерство з ШІ: промпт-інжиніринг та створення автентичних медіапродуктів			2		10
Тема 7. Стратегічне медіамислення та когнітивна стійкість фахівця в умовах діджиталізації		2			10
Тема 8. Моделювання стратегій медіаосвітньої діяльності та презентація авторських інноваційних медіапродуктів			2		10
Разом	**90**	**8**	**8**		**74**

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Тема 1. Концептуальні парадигми медіаграмотності та організація цифрового суспільства 5.0. Еволюція концепції медіаосвіти: від захисної до інноваційної моделі 2.0. Медіаграмотність як ключова метакомпетентність фахівця. Характеристика Суспільства 5.0: антропоцентричність та конвергенція віртуального й реального просторів. Структура цифрової екосистеми та роль соціальних медіа в трансформації сучасної освіти. Медіакультура як складник професійного іміджу викладача.	2
Тема 3. Міжнародні стандарти інформаційної безпеки та етико-правове регулювання медіапростору Нормативно-правове поле медіасфери: українське законодавство та європейські стандарти (GDPR, Digital Services Act). Міжнародні стандарти інформаційної безпеки. Антидискримінаційні норми та етичні принципи інклюзивної комунікації в цифровому середовищі. Поняття інформаційного суверенітету та кібергігієни. Правові аспекти захисту інтелектуальної власності та протидія кібербулінгу.	2
Тема 5. Феноменологія генеративного ШІ: етика взаємодії та протидія алгоритмічним стереотипам Природа генеративного ШІ: від великих мовних моделей (LLM) до мультимодальних систем. Філософські та етичні аспекти «співпраці» людини і машини. Проблема алгоритмічної упередженості (bias) та відтворення соціальних стереотипів нейромережами. Академічна доброчесність в епоху ШІ: принципи прозорості та атрибуції. Соціальні ризики автоматизованої дезінформації.	2
Тема 7. Стратегічне медіамислення та когнітивна стійкість фахівця в умовах діджиталізації Концепція стратегічного медіамислення: архітектура персонального бренду та управління цифровою репутацією фахівця. Когнітивна стійкість (resilience) та психологічна безпека в умовах інформаційної війни. Емоційний інтелект і цифрова етика (netiquette). Технології збереження цифрового добробуту (digital well-being) та запобігання когнітивному перевантаженню. Моделювання персонального освітнього середовища (PLE).	2

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	**Тема 2. Когнітивний аналіз складних медіаповідомлень та технології деконструкції маніпулятивних наративів** Психологія сприйняття медіаповідомлень: когнітивні фільтри та упередження. Методологія деконструкції маніпуляцій: фреймінг, «мовно-ідеологічні коди», викривлення логіки. Аналіз маніпулятивних наративів: виявлення мови ворожнечі (hate speech) та прихованої дискримінації. Психотехнології впливу на масову свідомість: від пропаганди до «економіки уваги». Методики формування критичної дистанції.	2
2	**Тема 4. Фактчекінг та експертна верифікація мультимодального медіаконтенту в імерсивному середовищі** Методологія та професійні стандарти фактчекінгу. Алгоритми перевірки достовірності інформації (Fact-checking workflow). Робота з відкритими даними (OSINT). Верифікація мультимодального контенту: робота з першоджерелами, зворотний пошук зображень, аналіз метаданих фото та відео. Технології ідентифікації дипфейків. Алгоритми перевірки достовірності в умовах «інформаційного шуму».	2
3	**Тема 6. Інтелектуальне партнерство з ШІ: промпт-інжиніринг та створення автентичних медіапродуктів** Методологія промпт-інжинірингу: структура ефективного запиту та ітераційна взаємодія з моделлю. ШІ як інтелектуальний асистент у проєктуванні освітнього середовища. Технології створення мультимедійного контенту (текст, зображення, відео, аудіо) та інтерактивних дидактичних матеріалів (цифрових вправ, ігор, квестів) на засадах інклюзивності та автентичності. Практичне використання ШІ-інструментів для розробки LearningApps, Kahoot, Padlet-активностей. Методика адаптації ШІ-генерацій під конкретні освітні цілі. Професійна експертиза як фільтр автоматизованих рішень.	2
4	**Тема 8. Моделювання стратегій медіаосвітньої діяльності та презентація авторських інноваційних медіапродуктів** Методологія комплексного проєктування медіаосвітніх систем для різних цільових аудиторій (від	2

	формальної до інформальної освіти). Розробка стратегічних дорожніх карт інтеграції інноваційних медіаінструментів у сучасний освітній простір. Застосування дизайн-мислення та Agile-підходів у створенні людиноцентричних медіапродуктів. Публічний захист авторських інноваційних кейсів: від методичних гайдів до персоналізованих ШІ-асистентів. Розробка KPI (індикаторів успіху) та критеріїв оцінювання довгострокового медіаосвітнього впливу на розвиток критичного мислення.	

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	**Тема 1. Концептуальні парадигми медіаграмотності та організація цифрового суспільства 5.0.** **1.1.** Ознайомитися з основними термінами медіаосвіти 2.0 та концепцією суспільства 5.0. Провести аналіз змісту понятійного апарату сучасної цифрової епохи. **Формат:** документ Word (1 сторінка), що включає: тезаурус ключових термінів з короткими визначеннями. **1.2.** Розробити особисту ментальну карту «Мій медіавсесвіт». Візуалізувати основні джерела інформації, які ви використовуєте, та цифрові інструменти, що є частиною вашої професійної діяльності. **Формат:** довільна візуальна форма (MS PowerPoint, SmartArt у Word, онлайн-сервіси GitMind/Canva або малюнок від руки), що містить: структуровану ментальну карту з візуалізацією медіазвичок та професійних сервісів. **1.3.** Розробити чек-лист «Освітній лідер у суспільстві 5.0». Визначити 5 основних професійних якостей, необхідних для роботи в умовах конвергенції віртуального та реального просторів. **Формат:** документ Word (1 сторінка), що містить: чек-лист з переліком компетенцій та коротким обґрунтуванням значущості кожної з них.	8
2	**Тема 2. Когнітивний аналіз складних медіаповідомлень та технології деконструкції маніпулятивних наративів** 2.1. Створити візуальний дашборд «5 червоних прапорців маніпуляції». Виявити факти маніпулятивного впливу у сучасному медіапросторі (клікбейт, фейк, емоційний шантаж). Формат: платформа Padlet (одна інтерактивна дошка), що містить: 5 скриншотів реальних медіаповідомлень з ознаками	8

	маніпуляцій та авторські коментарі-пояснення до кожного з них. 2.2. Здійснити експрес-аналіз медіатексту. Перевірити обраний контент на наявність прихованої дискримінації, мови ворожнечі або гендерних стереотипів. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: анотований скриншот медіатексту або замітку (до 10 речень) з результатами аналізу та виділеними маркерами упередженості. 2.3. Провести рефлексивний самоаудит «Моя ехо-камера». Виконати SWOT-аналіз власних медіазвичок для оцінки якості свого інформаційного оточення. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: матрицю SWOT (сильні та слабкі сторони медіаспоживання, можливості для покращення та когнітивні загрози/упередження).	
3	**Тема 3. Міжнародні стандарти інформаційної безпеки та етико-правове регулювання медіапростору** 3.1. Сформувати карту ризиків на основі регламентів GDPR та DSA. Візуалізувати зони відповідальності користувача та платформи, алгоритм захисту даних та права на приватність. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: графічну схему або інфографіку («карту ризиків») із поясненням правил безпеки та прав користувача. 3.2. Виконати практичний кейс «Безпекова оптимізація персональних профілів». Здійснити технічне налаштування приватності в месенджерах та соціальних мережах. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: практичний кейс-звіт із переліком активованих функцій захисту (2FA, приватність номера) та скриншотами оновлених параметрів безпеки у ваших профілях. 3.3. Розробити диджитал-гайд «Професійна етика та мережева безпека». Формат: сервіс на вибір (Canva, Genially, MS Sway, PowerPoint тощо) обсяг – 1 сторінка або інтерактивна сторінка, що містить: етичні протоколи інклюзивної комунікації; технічні інструменти блокування кібербулінгу; правила протидії соціальній інженерії (фішингу) у професійному середовищі.	8
4	**Тема 4. Фактчекінг та експертна верифікація мультимодального медіаконтенту в імерсивному середовищі** 4.1. Провести перевірку вірального фото/відео (через Google Lens/Maps) та скласти перелік із 3 інструментів, якими ви	10

	користувалися. Формат: документ Word або PDF (1 сторінка), що містить: кейс-звіт із результатами перевірки вірального контенту, скриншоти «до» та «після», перелік із 3-х використаних інструментів та короткий аналітичний висновок. 4.2. Пошук першоджерела. Знайти, звідки походить будь-яке фото з інтернету через Google Lens. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: звіт про пошук першоджерела, скриншот результату пошуку в Google Lens та активне посилання на оригінальний медіафайл. 4.3. Виявити ознаки дипфейку. Знайти в мережі приклад ШІ-відео та вказати на технічні помилки (артефакти, розмиття контурів). Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: аналіз ШІ-відео зі скриншотами, на яких графічно (стрілками або колами) позначено технічні помилки (артефакти, розмиття контурів) та надано їх короткий опис.	
5	**Тема 5. Феноменологія генеративного ШІ: етика взаємодії та протидія алгоритмічним стереотипам** 5.1. Провести експериментальне дослідження ШІ. У чат-боті (ChatGPT, Claude або Gemini) поставити запит на складну/суперечливу тему за фахом. Проаналізувати трактування фактів нейромережею та наявність у її відповідях алгоритмічних упереджень чи стереотипів. Формат: документ Word (обсяг – до 1 сторінки), що містить: аналітичне резюме з описом проведеного експерименту, скриншот діалогу з чат-ботом та критичну оцінку точності й об’єктивності отриманої відповіді. 5.2. Розробити етичний кодекс роботи з ШІ. Сформулювати 5–7 практичних правил: як коректно інтегрувати нейромережі в освітній процес, правила цитування ШІ-контенту та перелік обмежень щодо використання алгоритмів. Формат: документ Word або дошка Padlet (обсяг 1 сторінка або одноекранне візуальне рішення), що містить: чек-лист, пам’ятку або інтерактивний дашборд із переліком етичних норм та інструкцією щодо безпечного використання ШІ. 5.3. Виконати технічний тест ШІ-детекторів. Перевірити заздалегідь згенерований текст через спеціалізовані сервіси (наприклад, GPTZero, ZeroGPT). Оцінити точність розпізнавання машинного тексту та сформулювати рівень довіри до таких інструментів. Формат: документ Word (1 сторінка). Має містити скриншот результату перевірки та короткий аналітичний коментар (висновок).	10

6.	**Тема 6. Інтелектуальне партнерство з ШІ: промпт-інжиніринг та створення автентичних медіапродуктів** 6.1. Скласти конструктор промптів (1 сторінка). Розробити 3–5 ефективних запитів для ШІ, що допоможуть у професійній діяльності (наприклад, для створення сценарію уроку або тесту). Використати формулу: роль – контекст – завдання – обмеження. Формат: документ Word (1 сторінка). 6.2. Створити інтерактивну вправу з медіаграмотності за допомогою ШІ. Для виконання завдання: згенерувати ідею та контент вправи через нейромережу; реалізувати її у сервісі на вибір (LearningApps, Wordwall, Kahoot тощо). Формат: презентація (до 3–5 слайдів), що містить: назву та мету вправи, посилання (або QR-код), скриншот інтерфейсу створеного ресурсу. 6.3. Розробити візуальний медіапродукт (інфографіку, постер або диджитал-пам'ятку) у сервісі на вибір: Canva, Adobe Express, Piktochart або Pikaso. Для виконання завдання необхідно: обрати складний текст за фахом та візуалізувати його ключові тези; для створення ілюстрацій використати вбудовані ШІ-генератори зображень. Формат: готовий файл (PDF/PNG) або посилання на проєкт із коротким описом (3–5 речень) мети продукту.	10
7.	**Тема 7. Стратегічне медіамислення та когнітивна стійкість фахівця в умовах діджиталізації** 7.1. Скласти індивідуальну стратегію когнітивної стійкості. Розробити персональний план захисту від інформаційного перевантаження та маніпулятивного впливу на основі технік медіа-аскези та критичного мислення. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: перелік із 5–7 конкретних кроків (правил), опис методів перевірки сумнівної інформації та графік «цифрового детоксу». 7.2. Моделювання професійної медіа-репутації в мережі. Проаналізувати свій фаховий образ у цифровому просторі та розробити концепцію «Бренд фахівця 5.0». Формат: сервіс на вибір (Canva, PowerPoint або дошка Padlet), обсяг – 1 сторінка або інтерактивна сторінка, що містить: візуальну модель професійного профілю, ключові меседжі для аудиторії та перелік обраних платформ для фахової комунікації. 7.3. Проєктування траєкторії медіаосвітнього розвитку. Визначити дефіцити власних цифрових компетенцій та знайти ресурси (курси, книги, сервіси) для їх подолання. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: карту	10

	розвитку компетенцій (таблицю або схему), перелік із 3–5 конкретних освітніх ресурсів та дедлайни їх опанування.	
8	**Тема 8. Моделювання стратегій медіаосвітньої діяльності та презентація авторських інноваційних медіапродуктів** 8.1. Сконструювати модель авторського медіаосвітнього продукту. Розробити концепцію власного цифрового ресурсу (онлайн-курсу, серії подкастів, медіа-проєкту або блогу), спрямованого на розвиток критичного мислення аудиторії. Формат: документ Word (1 сторінка), що містить: паспорт проєкту (назва, цільова аудиторія, ключова ідея) та покроковий план його реалізації. 8.2. Створити прототип інноваційного медіапродукту. Реалізувати візуальну або технічну частину вашого проєкту на обраній цифровій платформі. Формат: сервіс на вибір (Canva, Padlet, Wix, YouTube, Genially тощо), що містить: готовий прототип продукту (дизайн-макет, пілотне відео або інтерактивну сторінку) та активне посилання на нього. 8.3. Провести презентацію та захист авторської стратегії. Презентувати результати своєї роботи, акцентуючи на інноваційності та практичній цінності медіапродукту. Формат: презентація (до 3–5 слайдів), що містить: короткий опис медіапродукту, скриншоти інтерфейсу, QR-код або посилання на ресурс та висновок про очікувані результати впровадження.	10

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для інтенсифікації освітнього процесу під час вивчення дисципліни **«Основи медіаграмотності»** впроваджено комплексний підхід, що базується на синергії сучасних технологій та практико-орієнтованих методик.

Лекційні заняття базуються на чіткій структуризації матеріалу з акцентом на критичному аналізі медіареальності. Викладач фокусує увагу аудиторії на фундаментальних концепціях медіагігієни, інформаційної екології та алгоритмах роботи генеративного ШІ. Теоретичний блок ілюструється актуальними кейсами з глобального та вітчизняного медіапростору, що стимулює здобувачів до деконструкції маніпулятивних наративів. Для візуалізації складних процесів застосовуються мультимедійні презентації, інтерактивні схеми, аналітичні звіти та зразки верифікованого й синтетичного медіаконтенту.

Практичні заняття спрямовані на розвиток когнітивної стійкості та цифрових компетенцій. Пріоритет надається інтерактивним методам, що базуються на активній взаємодії:

- дискусії та дебати навколо суперечливих тем медіапростору;
- метод кейсів для розслідування походження фейків та вірального контенту;
- тренінгові вправи з оперативного фактчекінгу та тестування ШІ-детекторів;
- мозкові штурми для розробки стратегій протидії кібербулінгу та фішингу.

Особливе місце посідає проблемно-орієнтоване навчання, де у малих групах моделюються сценарії професійної комунікації в цифровому середовищі та відпрацьовуються алгоритми захисту персональних даних.

Самостійна робота орієнтована на дослідницько-пошукову діяльність. Здобувачі самостійно опановують навички створення авторських медіапродуктів (чек-листів, дашбордів, гайдів), виконують рефлексивний самоаудит медіазвичок (SWOT-аналіз) та формують індивідуальні стратегії когнітивної безпеки.

В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання освітній процес цифровізується за допомогою сучасних хмарних технологій.

Microsoft Teams (платформа Office 365): виступає базовим середовищем для проведення інтерактивних лекцій та семінарських занять у синхронному режимі. Функціонал платформи також використовується для адміністрування самостійної роботи, перевірки дослідницьких проєктів та контролю виконання тестових завдань.

Google Forms: застосовується як основний інструмент для проведення онлайн-опитувань, анкетування та оперативного моніторингу знань здобувачів.

Месенджер Viber: слугує каналом мобільної комунікації для забезпечення оперативного зв’язку, консультування та миттєвого обміну навчальними матеріалами між учасниками курсу.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Основи медіаграмотності» включає *поточне оцінювання* результатів роботи здобувачів у синхронному (під час онлайн-занять) та асинхронному (самостійне опрацювання) режимах.

Поточний контроль передбачає оцінювання:

- якості опрацювання медіатекстів, нормативних та довідкових матеріалів;
- рівня активності та аргументованості під час дискусій на онлайн-сесіях;
- майстерності візуалізації виступів із використанням сучасних цифрових інструментів;

− результативності реалізації індивідуальних дослідницьких та творчих проєктів (кейсів, дашбордів, гайдів), обраних здобувачами відповідно до їхніх професійних інтересів.

Конкретні форми поточного контролю.

Усні форми: колоквіум, бліц-опитування з ключових категорій медіаграмотності; індивідуальне коментування результатів деконструкції маніпулятивних повідомлень; участь у тематичних та фасилітованих онлайн-дискусіях, аргументування власної позиції під час інтерактивних дебатів.

Письмові форми: аналітичні роботи за матеріалами сучасних досліджень медіаполя; письмові аналізи прикладних медіакейсів (фейків, маніпуляцій, дипфейків); онлайн-тестування (множинний вибір, встановлення відповідності).

Практичні форми: моделювання стратегій медіаповедінки та алгоритмів верифікації контенту; створення авторських медіаосвітніх продуктів (інтерактивних гайдів, дашбордів, чек-листів); групова робота із застосуванням інструментів спільного редагування, хмарних сервісів візуалізації для розв’язання безпекових кейсів та спільного створення медіаконтенту; конструювання промптів для взаємодії з генеративним штучним інтелектом, проведення цифрових брейнстормінг-панелей із використанням інтерактивних платформ, інструментів візуалізації для спільного структурування думок та прийняття групових рішень.

Презентації з використанням мультимедійних засобів: публічне представлення результатів аналізу проблем медіапростору, цифрової гігієни та захисту персональних даних

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі екзамену, який включає:

− теоретичні питання для перевірки знання основних концепцій, моделей і теорій медіаграмотності та цифрової екології;

− практичні завдання для демонстрації вмінь аналізувати медіастратегії, верифікувати інформаційний контент, розв’язувати проблемні ситуації у сфері медіабезпеки та опрацьовувати нормативно-правову документацію, що регулює цифровий простір.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Бали за лекції враховують такі показники:

− активність участі здобувача у фасилітованих дискусіях та інтерактивних дебатах;

− результативність аналізу медіадосліджень, нормативних регламентів та аналітичних звітів у цифровій сфері;

− якість виконання самостійних інтерактивних вправ і завдань для самоперевірки, а також глибину опрацювання додаткових матеріалів з тематики курсу.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за:

− виконання прикладних завдань з експертної верифікації контенту та опанування технік промпт-інжинірингу;

− усні виступи з аналітичною доповіддю, спрямовані на деконструкцію маніпуляцій;

− критичне опрацювання нормативних джерел у контексті захисту цифрових прав;

− розробку та захист індивідуальних або групових міні-проєктів, що демонструють здатність транслювати набуті медіакомпетентності у повсякденну практику;

− підготовку мультимедійних презентацій, які ілюструють реальні приклади імплементації навичок фактчекінгу та інструментів ШІ у професійну діяльність та власну соціально-комунікативну практику.

Бали за самостійну роботу враховують:

− системність опрацювання навчально-методичної літератури та актуальних довідкових джерел з інформаційної гігієни;

− результативність самостійної пошукової діяльності із застосуванням інструментів OSINT та методів експертної верифікації;

− якість виконання дослідницьких і творчих завдань;

− креативність у підготовці інтерактивних презентацій та авторських медіапродуктів;

− практичну спрямованість проєктів, орієнтованих на участь у профільних заходах, конкурсах, грантових програмах;

− участь у науково-практичних конференціях молодих науковців та студентів, що присвячені проблемам медіакультури, інформаційної безпеки та етики ШІ.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів роботи здобувачів освіти відбувається за **100 бальною шкалою**. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «екзамен»

№ теми / Види навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Лекції	**2**		**2**		**2**		**2**		**8**
Практичні заняття		**5**		**5**		**5**		**5**	**20**
Самостійна робота	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**6**	**6**	**42**
Екзамен									**30**
Загальний бал									**100**

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за 100 бальною шкалою згідно наступних критеріїв:

«*90-100 балів*» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«82-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«74-81 балів» – здобувач вищої освіти у переважній більшості володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому більшість обов'язкової літератури. Але при викладанні питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неточності та помилки.

«60-73 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 60 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши медіапроєкт «під ключ» (медіапродукт та творча заявка на сценарій медіапродукту). У форматі медіпроєкту можна розробити та створити наступні медіапродукти: відеоінструкція, відеокейс, соціальний ролик, експлейнер, відео-інтерв'ю, репортаж, віртуальна екскурсія тощо.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни впродовж навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому чи освітньому проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які підготували освітній медіапродукт.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується комплексна система мультимодальних інформаційних ресурсів: дидактичні мультимедійні матеріали, програмне забезпечення на базі штучного інтелекту, хмарні сервіси, мережеві бази даних фактчекінгових агенцій та електронні бібліотечні системи. Серед них інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійна візуалізація навчального контенту: Microsoft PowerPoint, Sway, Canva.
2. Інтерактивні платформи для командної роботи та зворотнього зв’язку: Padlet, Miro, Kahoot, LearningApps, Wordwall, Mentimeter, Zoom, Google Meet.

3. Інструменти верифікації та фактчекінгу: Google Lens, InVID WeVerify, TinEye, Office 365.

4. Відеоматеріали тематичних каналів YouTube (деконструкція маніпуляцій), відеокейси для фактчекінгу.

5. Хмарні сервіси для синхронної та асинхронної взаємодії в умовах дистанційного навчання:

– корпоративна платформа Microsoft Teams (екосистема Microsoft 365);
– навчально-інформаційний портал БІНПО;
– єдина освітньо-цифрова екосистема БІНПО.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення з використанням технологій дистанційного навчання:

– стабільний доступ до мережі Інтернет;
– персональні електронні пристрої: комп'ютер, ноутбук, планшет або смартфон із підтримкою відеозв'язку;
– аудіовізуальне обладнання: справні мікрофон, динаміки (або гарнітура) та веб-камера для активної участі у заняттях.
– встановлене програмне забезпечення: браузер останньої версії та застосунок Microsoft Teams (або його веб-версія).

12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ»

1. Визначте поняття «медіакультура» та її роль у професійній діяльності сучасного фахівця.
2. Розкрийте алгоритм роботи з інформацією: від ефективного пошуку та аналізу до критичної оцінки та створення власного контенту.
3. Проаналізуйте еволюцію медіа: від традиційних ЗМІ до інтерактивних цифрових платформ.
4. Визначте поняття «інформаційна бульбашка» та «ехо-камери»: механізми виникнення та способи подолання.
5. Розкрийте зміст поняття «клікбейт» та опишіть маркери маніпулятивних заголовків.
6. Охарактеризуйте види маніпуляцій у текстових медіаповідомленнях.
7. Проаналізуйте роль штучного інтелекту у трансформації сучасного медіапростору.
8. Дайте визначення поняттю «генеративний ШІ» та опишіть його можливості у створенні контенту.
9. Охарактеризуйте етичні виклики використання ШІ (авторське право, упередженість алгоритмів).
10. Визначте поняття «промпт-інжиніринг» як стратегію управління мультимодальними моделями штучного інтелекту

11. Розкрийте сутність явища «галюцинацій» штучного інтелекту та методи їх ідентифікації.

12. Проаналізуйте різницю між дезінформацією, мізінформацією та малінформацією.

13. Охарактеризуйте методику фактчекінгу: основні етапи та принципи перевірки інформації.

14. Охарактеризуйте етапи взаємодії з медіатекстом: технічний пошук, деконструкція маніпуляцій, верифікація фактів та етика створення повідомлень

15. Як перевірити автентичність візуального контенту? Розкрийте алгоритм роботи з онлайн-інструментами верифікації першоджерел.

16. Які інструменти дозволяють встановити дату та місце першої публікації фото в мережі? Проаналізуйте можливості Google Lens та TinEye.

17. Проаналізуйте чотири складники медіакомпетентності: вміння знаходити, аналізувати, критично оцінювати та відповідально поширювати інформацію.

18. Розкрийте можливості плагіна InVID для перевірки достовірності відеоконтенту.

19. Охарактеризуйте технологію дипфейк (Deepfake): механізми створення та загрози.

20. Визначте маркери, за якими можна ідентифікувати ШІ-генеровані зображення та аудіо.

21. Проаналізуйте алгоритм верифікації подій та осіб за допомогою технологій OSINT (робота з цифровими слідами, геолокацією та відкритими даними).

22. Розкрийте сутність поняття «фейк» та опишіть класифікацію сучасних фейків.

23. Проаналізуйте психологічні аспекти сприйняття фейкових новин: чому люди вірять неправді.

24. Охарактеризуйте вплив соціальних мереж на формування суспільної думки.

25. Визначте принципи безпечної поведінки у цифровому середовищі (кібергігієна).

26. Охарактеризуйте методи «цифрової гігієни» та інструменти протидії алгоритмічному стеженню в соціальних мережах і пошукових системах.

27. Проаналізуйте структуру пропаганди: основні методи та прийоми (мова ворожнечі, підміна понять).

28. Визначте особливості функціонування медіа в умовах воєнного стану та інформаційних операцій (ІПСО).

29. Охарактеризуйте поняття «цифровий слід» та його вплив на професійну репутацію.

30. Проаналізуйте значення авторського права у цифрову епоху та ліцензії Creative Commons.

31. Охарактеризуйте концепцію «критичного мислення» як базового елемента медіаграмотності.

32. Розкрийте алгоритм швидкої перевірки інформації SIFT (Stop, Investigate, Find, Trace) для боротьби з дезінформацією в реальному часі.

33. Визначте роль «інтелектуальної паузи» (етап Stop у методиці SIFT) у запобіганні віральному поширенню фейків.

34. Опишіть алгоритм первинної ідентифікації медіатексту за формулою TADL (Назва, Автор, Джерело, Ліцензування) як засіб боротьби з анонімною дезінформацією.

35. Розкрийте методику ідентифікації контенту за формулою TADL: як аналіз назви, авторства, місця публікації (джерела) та ліцензійного маркування дозволяє верифікувати медіаповідомлення.

36. Визначте роль фактчекінгових організацій в Україні та світі (StopFake, VoxCheck тощо).

37. Охарактеризуйте концепцію індивідуальної медіагігієни в умовах алгоритмічних стрічок соцмереж та закритої екосистеми месенджерів: виклики, ризики та стратегії захисту.

38. Обґрунтуйте алгоритм деконструкції медіаповідомлень через систему критичних запитань: хто є бенефіціаром інформації, які цінності транслюються та що залишилося поза контекстом.

39. Проаналізуйте методику критичної деконструкції медіатексту: сформулюйте систему запитань щодо ідеології автора, історичного контексту та стратегій маніпулятивного впливу на аудиторію.

40. Охарактеризуйте роль блогерів у формуванні громадської думки: розкрийте феномен парасоціальної взаємодії та ризики персоналізації інформації в соціальних мережах.

41. Визначте статус блогерів та інфлюенсерів як самостійних медіаресурсів: як монетизація, прихована реклама та алгоритмічне просування впливають на якість і об’єктивність їхнього контенту.

42. Охарактеризуйте феномен «імерсивного сторітелінгу»: порівняйте можливості віртуальної (VR) та доповненої (AR) реальності у створенні нового користувацького досвіду в медіа.

43. Визначте потенціал та етичні виклики використання VR та AR технологій у сучасних медіа: як імерсивність впливає на критичне сприйняття інформації.

44. Проаналізуйте алгоритм верифікації профілів у соціальних мережах: від візуального аналізу цифрових слідів до використання спеціалізованих сервісів перевірки ботів та аномальної активності.

45. Проаналізуйте механізми функціонування алгоритмічних стрічок (TikTok, YouTube) як інструментів конструювання персональної реальності: феномен «інформаційних бульбашок» та ризики радикалізації світогляду

46. Охарактеризуйте концепцію «постправди» у глобальному медіапросторі: чому апеляція до емоцій та особистих переконань стає вагомішою за об’єктивні факти.

47. Визначте стратегії системної протидії кібербулінгу та мові ворожнечі: від психологічної стійкості особистості до правових та алгоритмічних методів модерації цифрового простору

48. Обґрунтуйте роль медіакомпетентності як складника професійної майстерності сучасного фахівця: від ефективного управління інформаційними потоками до розбудови цифрової репутації

49. Сформулюйте індивідуальну дорожню карту цифрового благополуччя: розробіть комплексну стратегію медіаграмотної поведінки в умовах когнітивного перевантаження та інформаційного шуму.

50. Проаналізуйте архітектуру віральності в цифровому середовищі: проаналізуйте психологічні тригери та алгоритмічні чинники, що забезпечують вибухове поширення медіаконтенту.

13. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ШЛЯХОМ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність (Постанова Кабміну від 12 серпня 2015 року № 579), «Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Порядку визнання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти», «Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти» часткове зарахування результатів навчання можливе в результаті проходження освітніх курсів на платформах та отримання відповідних сертифікатів, зокрема:

1. «Very Verified 2.0: онлайн-курс із медіаграмотності» IREX/EdEra https://ed-era.com/course/media-literacy/

2. Дуже перевірено: онлайн-курс медіаграмотності https://osvita.diia.gov.ua/en/courses/very-verified

3. Медіаграмотність для освітян https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-dlya-osvityan/

4. Медіаграмотність: практичні навички https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-praktichni-navichki/

5. Медіаграмотність 360: як орієнтуватись в інформаційному світі https://plus.aup.com.ua/

Часткове зарахування результатів навчання з певних тем дисципліни можливе за участі здобувача освіти в Міжнародних, Всеукраїнських, регіональних наукових конференціях, семінарах, майстер-класах, програмах міжнародного стажування з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бондаренко А. В. Формування медіаінформаційної грамотності учнів старшої школи засобами кіномистецтва в умовах формальної та неформальної освіти: дис. доктора філософії; 011 Освітні, педагогічні науки. ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Слов'янськ, Дніпро, 2025. 344 с. URL: https://surl.li/lzayul

2. Гаврілова Л.Г., Хмарна Л.В. Онлайн-інструменти формування медіаграмотності вчителів. Навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Видавництво Б. І. Маторіна, 2020. 75 с. URL: https://surl.li/tensfq

3. Дегтярьова Г., Астахова М., Байназарова О., Гніда Т. Навігатор медіапедагога: теорія, методика, практичні завдання : науково-методичний посібник / за загальною редакцією Г. Дегтярьової. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 197 с. URL: https://surl.li/cxlgvg

4. Ішутіна О. Є. Теоретичні і методичні засади формування медіапедагогічної компетентності майбутніх учителів початкових класів: дис. д-ра пед. наук, 13.00.04. Слов'янськ, Дніпро, 2025. URL: https://surl.li/auatxo

5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні: нова редакція / за ред. Л. А. Найдьонової, М. М. Слюсаревського. Київ: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, 2016. 16 с. URL: https://surl.li/lxwtfm

6. Медіаграмотність: навчальний посібник / за редакцією Прокопенко О., Бондаря Ю. Колектив авторів: Бондар Ю., Горська К., Дуцик Д., Кравченко О., Кулаков А., Романюк А., Юркова О. Київ: Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2025. 136 с. URL: https://surl.li/uyhpko

7. Методичний путівник учителя Нової української школи: мистецька освітня галузь: навчально-методичний посібник / Л. Гаврілова, Л. Хмарна, О. Шнурко, О. Білоконь та ін.; за заг. ред. Л. Хмарної. Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. 53 с. URL: https://surl.li/zvymrt

8. Почапська О. І. (Не)безпека в цифровому світі. Навчальний посібник / Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 59 с. URL: https://surl.lu/ylxtda

9. Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів / За заг. ред. В.Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. 100 с. URL: https://surl.li/hynxkx

10. Рудь О. В. Інформаційна гігієна та медіаосвіта: що нового в умовах воєнного часу. Навчально-методичний посібник / за редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф., Євтушенко Р. І. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 44 с. URL: https://surl.li/kdtsdu

11. Сидоренко Вікторія. Медіаграмотність і медіабезпека: словник термінів. Біла Церква: БІНПО, 2024. 13 с. URL: https://surl.lu/fyfaaw

12. Сидоренко В.В. Студентський стартап-проєкт «Інформаційний імунітет або безпека в медіа» як елемент повоєнної відбудови України» : цифровий програмно-методичний комплекс / за науковою редакцією доктора педагогічних наук, професора Вікторії Сидоренко. Біла Церква: БІНПО, 2023, 110 с. (Золота медаль Міжнародної онлайн виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2023» у номінації «Інноваційна діяльність з упровадження організаційно-педагогічних процесів у закладах освіти»). URL: https://surl.li/qzuzbu

13. Техніки декодування російської пропаганди на заняттях з історії та громадянської освіти. Навчально-методичний посібник / Желіба О.В., Мокрогуз О. П., Волошенюк О.В./ За редакцією Волошенюк О. В., Євтушенко Р. І. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2023. 81 с. URL: https://surl.li/ryyqpm

14. Dornan C. How to Navigate an Information Media Environment Awash in Manipulation, Falsehood, Hysteria, Vitriol, Hyper-Partisan Deceit and Pernicious Algorithms. The Canadian Commission for UNESCO's IdeaLab, July 2019. URL: https://surl.li/jmrgwr

15. Jolls T., Wilson C. The Core Concepts: Fundamental to Media Literacy Yesterday, Today and Tomorrow. *Journal of Media Literacy Education.* 2014. № 6(2), P. 68□78. URL: https://surl.li/wirvoo

<u>Допоміжні</u>

1. Биндас О. Сутність медіаосвітніх моделей провідних країн Європи. *Імідж сучасного педагога*. 2023. №3(198). С. 11–19. URL: https://surl.li/yxiwwq

2. Гороховський О. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи. Прага. 2020. 144 с. URL: https://surl.lu/lxnpbv

3. Збірник практичних завдань з інфомедійної грамотності, інтегрованої до фахової підготовки студентів-журналістів. Колектив авторів. Відп. ред. та упоряд. Будівська Г., Дуцик Д., Тараненко О. Київ: IREX, 2022. URL: https://surl.li/oztoia

4. Новинна грамотність: посібник / Заг. ред. Наталія Лигачова та ін. Київ: Детектор медіа, 2020. 120 с. URL: https://surl.li/opisyq

5. Політковська Ю. Лише окремі підлітки знайомі з терміном «медіаграмотність» – дослідження «ДМ». Детектор Медіа: веб-сайт. 21.01.2025. https://surl.lu/mcxniw

6. Посібник з верифікації (Verification Handbook) / Заг. ред. *Крейг Сілверман та ін. Київ:* European Journalism Centre (EJC) 2017. 130 с. URL: https://surl.li/esbdfi

7. Сидоренко, В. В., Кулішов, В. С., & Торба, Н. Г. (2023). Інноваційні підходи до організації видів практик здобувачів вищої освіти в період воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, *5*(1), 1-15. URL: https://surl.li/qktqjt

8. Хмарна Л. В. Формування медіаграмотності вчителів мистецьких дисциплін у закладах післядипломної педагогічної освіти: дис. доктора філософії; 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Слов'янськ, 2021. 267 с. URL: https://surl.lu/pefxjp

9. Tibaldo J. S. Media and Information Literacy (MIL) Competencies of Language and Communication Students. *Journal of Media Literacy Education*. 2021. Pre-Prints. URL: https://surl.lt/orldmn

10. Wilson C. Media and Information Literacy: Challenges and Opportunities for the World of Education. The Canadian Commission for UNESCO's IdeaLab. November 2019. https://surl.li/zkykeg

Інформаційні ресурси

1. Безпека в месенджерах (Кіберполіція України). URL: https://cyberpolice.gov.ua/stopfraud/

2. Детектор Медіа: онлайн-ресурс про маніпуляції та дезінформацію. URL: https://ms.detector.media/

3. Медіанавігатор: інтерактивний посібник з перевірки контенту. URL: https://medianavigator.org/

4. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://binpo.com.ua

5. Національна онлайн-платформа «Фільтр» з медіаграмотності МКІП. URL: https://filter.mkip.gov.ua/

6. Платформа Дія.Освіта: Освітній серіал «Медіаграмотність у часи війни». URL: https://surl.li/xrdhco

7. Сидоренко В.В. Віртуальна рубрика «Фейкоборці БІНПО» на вебсайті Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти. URL: https://surl.li/ahhnty

8. Стратегія Міністерства культури та інформаційної політики України з розвитку медіаграмотності на період до 2026 року. Затверджено Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 24.05.2024. http://surl.li/lmrnqo.

9. Центр стратегічних комунікацій та інформбезпеки (Dovidka.info). URL: https://dovidka.info/

10. Creative Commons: правила легального використання медіа. URL: https://creativecommons.org.ua/

11. Deepfake Detector (Microsoft/Intel): інструменти для виявлення маніпуляцій. URL: https://surl.li/cquenu

12. InVID WeVerify: плагін для глибокої перевірки відеоматеріалів. URL: https://surl.li/kihduv

13. LearningApps: створення інтерактивних вправ для спецдисциплін. URL: https://learningapps.org/

14. Padlet: організація цифрового середовища для спільної роботи. URL: https://uk.padlet.com/
StopFake: ресурс для спростування пропаганди. URL: https://www.stopfake.org/uk/